

Олимпиада уеннары Сочи-2014

Дэрес девизы!!!

- Математика кирэк ..
- Математика зирэк,
- Тормышта кирэк булыр.
- Ялкауланмаска кирэк,
- Бездэн сезгә шул теләк!

7-23 нче февраль көннәрендә Россия Федерациясенең Краснодар крае Сочи шәһәрендә 22 нче кышкы Олимпия уеннары үтә . Безнең дәрес шуңа багышлана. Жңүләр сезгә!.

Телдән исәпләү
Жавапларны баганалап язабыз.
Уң чаңгы – уң кулын күтәрә
Сул чаңгы – сул кулын күтәрә! !

Телдэн исэплэү

Уң чаңгы

- Бүленүче 60, Бүлүче 6.Өлешне яз .
- Килеп чыккан санны 7 тапкыр зурайт.
- Санны 40 ка кимет
- Санны 15 кә кимет.
- Санны 3 тапкыр кимет .
- Санны 20 гә зурайт.
- 10 тапкыр зурайт
- Санны 600 гә зурайт.

Сул чаңгы

- Бүленүче 630 ,бүлүче 21 өлешне тап.
- 4 тапкыр зурайт.
- 48 гә кимет.
- Санны 18 тапкыр кимет.
- 450 гә тапкырла.
- 30 га бүл.
- 14 тапкыр зурайт.
- 296 ны куш.

- Дөрөс чиштеңме икән?

-Сул чаңгы тикшерә.

-Уң чаңгы тикшерә.

«Кем дөрөс чишкән о хәрәфен ала».

□ $60:6=10$

□ $10 \times 7=70$

□ $70-40=30$

□ $30-15=15$

□ $15:3=5$

□ $5 \times 20=25$

□ $25 \times 10=250$

□ $600+250=850$

□ $630:30=21$

□ $21 \times 4=84$

□ $84-48=36$

□ $36:18=2$

□ $2 \times 450=900$

□ $900:30=30$

□ $30 \times 14=420$

□ $420+296=716$

$$850+716=1566\text{km}$$

Килеп чыккан сан турында нәрсә әйтерсез?

1566

1. Дистәләр саны?
2. Жөпме такмы?
3. Бу санның күршеләре?
4. Саннар суммасы?

Жавапны тикшерэбиз!

---

1. 6
  2. Жөп
  3. 1565 и 1567
  4. 18
- Молодцы, «Телдән исәпләү» биремнәрен чиштек.
  - «Кем дәрәс чишкән л хәрәфен ала».

Тимераякта шуу

Тимераякта шуу ярышында 12 хатынкыз, 18 ир-ат катнашкан. Аларны 6 командага тигез итеп бүлгәннәр. Һәр командада ничә кеше?

1 нче ысул:

$$12+18=30 \text{ (с)}$$

$$30:6=5 \text{ (с)}$$

---

2 нче ысул:

$$12:6=2 \text{ (с)}$$

$$18:6=3 \text{ (с)}$$

$$2+3=5 \text{ (с)}$$

Дөрес чиштеңме тикшер!!!

□ $(12+18):6$ $12:6+18:6$

□ “Кем дөрес чишкән и хәрефен ала”

Аңлатманы төрлө ысул белән чиш:

---

1. $6 \times (2 + 3)$

Дөрөслеген тикшер!!!

□ **$6x(2+3)=6x5=30$**

□ **$6x(2+3)=6x2+6x3=12+18=30$**

“Кем дөрес чишкэн м хэрефен ала”

Мэсьэлэне чиш:

---

1. Жиңүчелэргэ бирү өчен 25 кызыл 10 ак канәфер (гвоздика) чәчәгеннән 5 бертөрле букет ясаганнар. Бер букетта ничә канәфер чәчәге булыр?
2. №152,33 нче бит

Чишелешне тикшер:

$$1) (25+10):5 = 35:5 = 7 \text{ (канәфер)}$$

$$2) 52 \times (5+4) = 468 \text{ (кг)}$$

“Кем дөрес чиште п хәрефен ала”

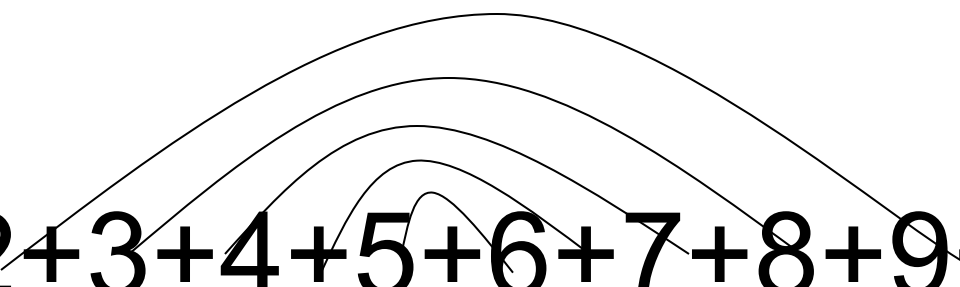
Физкультминутка

- Әйдәгез, биатлонистлар булып алайк

Гаусс методы белән исәпләү!!!

$$1+2+3+4+5+6+7+8+9+10=11*5=$$
$$55$$

Гаусс методы белән исәплә!!!

Уң чаңгы:

$$21+22+23+24+25+26 \\ +27+28+29+30$$

Сул чаңгы:

$$93+83+73+63+53+43+33 \\ +23+13+3$$

Дөреслеген тикшер:

Уң чаңгы:

$$\square 51 * 5 = 255$$

Сул чаңгы

$$\square 96 * 5 = 480$$

Дөрес чишсәң и
хәрефен ал !

Дәреслек белән эшлибез:

Уң чаңгы

Уңайлы ысул белән
исәплә

№67,31 нче бит

Сул чаңгы

Уңайлы ысул белән
исәплә

□ №150,33 нче бит

Дөрөс чишсэң “и” хэрефен ал!

Таблицаны тутыр!!!

8	14	8	10	3	24	7

10	45	24	3	24	13 0	14	2

45	24	320	3	40	2	13

Тикшерәбез?!

8	14	8	10	3	24	7
б	о	б	с	л	е	й

10	45	24	3	24	13 0	14	2
с	к	е	л	е	т	о	н

45	24	320	3	40	2	13
к	е	р	л	и	н	г

Килеп чыккан сүзләр:

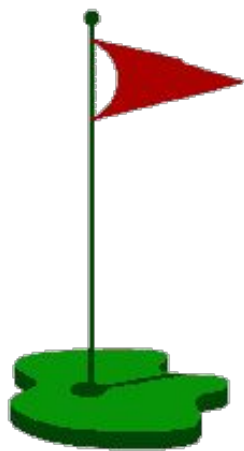

Бобслей
Скелетон
Керлинг

Дөрес чишсәң «д» хәрефен ал.

4 m/s

$? \text{ m/s}$

$3c$

21 m

-Молодцы!!!

Өй эше

Уң чаңгы №120.

Сул чаңгы №155